

בבית המשפט העליון

רע"א 7840/20

לפני: כבוד השופטת יי וילנר

המבקשת: פלונית

נגד

המשיבים: 1. מרכז רפואי מעייני הישועה
2. ד"ר פאול פולורמכר
3. ד"ר תמר פולק

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-
לוד מיום 13.10.2020 בת"א 34492-08-14, שניתנה על ידי
כב' השופטת ע' כהן

בשם המבקשת: עו"ד עמוס גבעון

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ע' כהן) בת"א 34492-08-14 מיום 13.10.2020, בגדרה נדחתה בקשת המבקשת לתיקון כתב תביעתה בדרך של צירוף חוות דעת מומחה מטעמה בתחום הנורולוגי.

2. המבקשת, ילידת 1974, הגישה לבית המשפט המחוזי תביעת נזיקין נגד המשיבים בטענה לרשלנות רפואית (להלן: התביעה). לתמיכה בטענותיה צירפה המבקשת לכתב התביעה שלוש חוות דעת רפואיות בתחומי ההרדמה, האורולוגי והנפשי. המשיבים מצדם הכחישו את טענות המבקשת והגישו אף הם שלוש חוות דעת רפואיות בתחומים האמורים. בהמשך לכך, מינה בית המשפט המחוזי שלושה מומחים רפואיים מטעמו בתחומים אלה. ביני לביני, נחקרו חלק מהמומחים המתוארים, ולאחר תום שמיעת הראיות, מונה, בהסכמת המבקשת וחרף התנגדות המשיבים, פרופ' מנחם שדה כמומחה מטעם בית המשפט בתחום הנורולוגי (להלן: פרופ' שדה).

3. ביום 19.12.2019 הגיש פרופ' שדה את חוות דעתו, בה ציין, בין היתר, כי קרוב לוודאי שלא נותרה למבקשת נכות נוירולוגית קבועה. בעקבות זאת, הגישה המבקשת כתב תביעה מתוקן בהתאם לתקנה 136 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: התקט"א), וצירפה אליו חוות דעת רפואית של ד"ר סרחיו ראובן אייכנבאום – מומחה בתחום הנוירולוגי (להלן: ד"ר אייכנבאום), וזאת מבלי שביקשה לצרף חוות דעת. בהמשך ביקשו המשיבים כי חוות דעתו של ד"ר אייכנבאום תוצא מתיק בית המשפט, ובדיון שנערך בנדון ביום 11.5.2020 קיבלה המבקשת את המלצת בית המשפט המחוזי להוציא את חוות הדעת מהתיק.

4. ביום 9.8.2020 הגישה המבקשת לבית המשפט המחוזי בקשה לתיקון כתב התביעה בדרך של צירוף חוות דעתו של ד"ר אייכנבאום. המשיבים התנגדו לבקשה.

5. בהחלטה מיום 13.10.2020 דחה בית המשפט המחוזי את בקשת המבקשת, וקבע כי המבקשת לא נימקה מדוע לא העלתה את טענותיה בנוגע לנזק נוירולוגי בכתב התביעה המקורי, ומדוע לא צירפה אליו חוות דעת בתחום הנוירולוגי. כמו כן, צוין כי המבקשת הסכימה למינויו של פרופ' שדה כמומחה מטעם בית המשפט בתחום הנדון. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע כי חוות דעתו של ד"ר אייכנבאום סותרת את חוות הדעת של פרופ' שדה ואת חוות דעת המומחה מטעם בית המשפט האורולוגי, וכי אין מקום להתיר הגשתה של חוות דעת זו לאחר תום שמיעת הראיות וחקירת המומחים, תוך עיכוב ההליך ופגיעה באינטרס הציבורי. עוד נקבע כי אין מקום להגשת חוות דעת מומחים מטעם בעלי הדין לאחר הגשתה של חוות דעת מומחה שמונה מטעם בית המשפט.

על החלטה זו נסבה בקשת רשות הערעור שלפניי.

6. המבקשת טוענת כי שגה בית המשפט המחוזי בדחותו את בקשתה, למרות שהיא אכן טענה בכתב התביעה המקורי לפגיעה נוירולוגית, וחרף טענתה לליקויים וחסרים אשר נפלו ברשומות הרפואיות של המשיבים, ואשר מנעו ממנה להציג בכתב התביעה המקורי את מלוא המסכת העובדתית הרלוונטית. עוד נטען, בין היתר, כי חוות דעתו של ד"ר אייכנבאום אינה סותרת את חוות דעת המומחים מטעם בית המשפט בתחום הנוירולוגי ובתחום האורולוגי; וכי חוות דעת אלה אף תומכות בממצאיו של ד"ר אייכנבאום, אשר מתיישבים גם עם קביעות המוסד לביטוח לאומי בעניין נכותה של המבקשת. בנוסף, צוין כי ד"ר אייכנבאום התייחס בחוות דעתו אף לנכותה האורולוגית של המבקשת, וכי טענות בדבר פגיעה שנגרמה לה בתחום זה הועלו זה מכבר בכתב התביעה המקורי. מכל מקום, נטען כי היה על בית המשפט המחוזי לבכר במקרה דנן את

חקר האמת על פני שיקולי יעילות, וכן ליתן משקל לפגיעה שתיגרם למבקשת עקב דחיית בקשתה לתיקון כתב התביעה.

דיון והכרעה

7. דין הבקשה להידחות, אף מבלי לבקש תשובה.

נקודת המוצא לדיון בבקשה שלפניי היא כי ערכאת הערעור נוטה שלא להתערב בהחלטות הערכאה הדיונית לגבי תיקון כתבי טענות, למעט במקרים חריגים בהם ההחלטה שהתקבלה אינה עולה בקנה אחד עם הוראות הדין, אינה סבירה באופן קיצוני או עלולה לגרום לעיוות דין (ראו: רע"א 5807/18 לרד נ' אשר, פסקה 9 (23.10.2018); רע"א 4741/19 הסתדרות מדיצינית הדסה נ' פלוני, פסקה 9 (18.9.2019); רע"א 198/20 פוטשניק נ' MORBY, פסקה 14 (10.6.2020)). אינני סבורה כי המקרה דנן נמנה עם המקרים החריגים המצדיקים התערבות בהחלטת בית המשפט המחוזי, ודי בכך כדי לדחות את בקשת רשות הערעור.

8. מעבר לנדרש, אוסיף ואציין כי מטבע הדברים, הגשת חוות דעת רפואיות מטעם בעלי הדין תיעשה, ככלל, טרם מינויו של מומחה מטעם בית המשפט, ולא להיפך, שכן המומחה מטעם בית המשפט נדרש להתייחס לחוות הדעת האמורות ולהביע את דעתו לאורן (ראו והשוו: תקנה 132 לתקסד"א, לפיה "מומחה רפואי שמינהו בית המשפט... רשאי לדרוש מבעל דין לאפשר לו לשמוע דעתו של רופא או מומחה רפואי שנתן חוות דעת מטעם בעל דין" (ההדגשה הוספה, י.ו.)). אף בתקנה 130(א) לתקסד"א נקבע כי בית המשפט רשאי למנות מומחה מטעמו בנוגע "לענין שבמחלוקת בין בעלי הדין" – ומחלוקת זו תוגדר, ככלל, על-ידי כתבי טענותיהם של הצדדים, הנתמכים בחוות דעת רפואיות כדין (למעט במקרים בהם ניתן למי מבעלי הדין פטור מהגשת חוות דעת רפואית לפי תקנה 127 לתקסד"א, וראו: ע"א 10251/02 אפריים כץ - חמים וטעים נ' דואני (9.1.2003)). לא בכדי, אפוא, קבע השופט י' עמית ברע"א 4255/13 ירון שמעוני שחם מהנדסים יועצים בע"מ נ' א.א. הנדסה ותכנון מדרונות בע"מ (28.8.2013) (להלן: עניין ירון שמעוני) כי "ככלל, אין להתיר הגשת חוות דעת נוספת לאחר שהוגשה חוות דעת מומחה מטעם בית המשפט. על אחת כמה וכמה, שאין מקום כי צד יגיש לראשונה חוות דעת מטעמו לאחר שהוגשה חוות דעת מומחה בית המשפט" (ראו: שם, בפסקה 6(ב); ההדגשה במקור).

9. במבט צופה פני עתיד, מעניין להוסיף ולציין כי בנוסחן החדש של תקנות סדר הדין האזרחי (תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018), נקבע בתקנה 88(ב) כדלקמן:

”בהחלטתו למנות מומחה מטעם בית המשפט ישקול בית המשפט, בין השאר, את... סוג המחלוקת שבין בעלי הדין או שבין המומחים מטעם בעלי הדין” (ההדגשה הוספה, י.ו.).

אם כן, אף נוסח התקנות החדשות מחזק את האמור לעיל כי חוות דעת מטעם בעלי הדין קודמות כרונולוגית למינוי מומחה מטעם בית המשפט, והדברים ברורים.

10. יתר על כן, בענייננו המבקשת נתנה הסכמתה למינויו של פרופ' שדה כמומחה מטעם בית המשפט, וזאת מבלי שהקדימה וביקשה לאפשר לה להגיש חוות דעת מטעמה בתחום הנוירולוגי (ראו פרוטוקול הדיון מיום 11.9.2019, עמ' 447, ש' 5-7). בכך, ויתרה המבקשת, הלכה למעשה, על האפשרות להגיש חוות דעת מטעמה, אשר כאמור לעיל, אמורה היתה להיות מוגשת טרם מינויו של המומחה מטעם בית המשפט. בהקשר זה כתב זה מכבר השופט י' עמית כי ”ההנחה היא, כי מינוי מומחה מטעם בית המשפט לפני שהוגשו חוות דעת מטעם הצדדים, נעשה על מנת לייתר את הצורך בחוות דעת מטעמם. אם מבקש בעל דין לשמור על זכותו להציג חוות דעת מומחה מטעמו, בוודאי שעליו לומר זאת במפורש, שאז, יש להניח, כי בית המשפט ישהה את מינוי המומחה מטעמו, כך שיתאפשר לו להתייחס לחוות דעת המומחים מטעם הצדדים” (עניין ירון שמעוני, שם). משכך לא ראיתי להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי לדחות את הבקשה לתיקון כתב התביעה.

11. זאת ועוד, יצוין כי אמנם תקנה 92 לתקסד”א מאפשרת לבית המשפט להתיר תיקון כתבי טענות ”בכל עת”, וככלל, נוהגת בנדון גישה ליברלית. ואולם, בתוך כך, יש להוסיף ולבחון, בין היתר, מהו השלב בו הוגשה בקשת התיקון, וכך אם התיקון המבוקש יפגום ביעילות הדיונית ויעכב את ההליך המשפטי (ראו: רע”א 4655/14 ”אפיק” חברה לתעשייה ואחסנה בע”מ נ’ עיריית תל אביב-יפו, פסקה 9 (7.9.2014); רע”א 4699/18 פלוני נ’ בית חולים העמק, פסקה 5 (15.8.2018); עניין לדר, בפסקה 10).

בענייננו, הבקשה לתיקון כתב התביעה הוגשה כשש שנים לאחר הגשת התביעה, וכאשר ההליך המשפטי מצוי בשלב אחרון – לאחר הגשת חוות דעת מומחים מטעם הצדדים ומטעם בית המשפט, לאחר תום שמיעת הראיות, ואף לאחר הגשת חוות דעת נוספת של מומחה מטעם בית המשפט (פרופ' שדה) וחקירתו בחקירה נגדית. הנה כי כן,

לא ראיתי להתערב בקביעת בית המשפט המחוזי לפיה הגשת חוות דעתו של ד"ר אייכנבאום בשלב דיוני זה תביא ללא ספק לפתיחה מחדשת של הדיון בתביעה ולעיכוב ניכר בהליך (אשר כאמור, הגיע לאחר שש שנים של התדיינות לשלב האחרון) – עיכוב אשר אין לו הצדקה מספקת בנסיבות העניין.

12. אשר על כן, בקשת רשות הערעור נדחית.

משלא נתבקשה תשובה, לא ייעשה צו להוצאות.

ניתנה היום, ז' בטבת התשפ"א (22.12.2020).

ש ו פ ט ת